

Handläggare

Nina Ström
Stephanie Kilander
Maria Adell
Sigrún Andersdóttir
Eva-Lotta Elmér

Till

Socialnämndens organisations- och
föreningsutskott
2019-12-17

Förslag till fördelning av verksamhetsbidrag 2020 och 2021

Förvaltningens förslag till beslut

Organisations- och föreningsutskottet beslutar följande:

1. Verksamhetsbidrag för 2020 beviljas med angivna belopp enligt bilaga 1. Totalsumman uppgår till 82 142 000 kronor.
2. Verksamhetsbidrag för år 2021 beviljas med angivna belopp enligt bilaga 1. Totalsumman uppgår till 14 590 000 kronor.
3. Ärendet överlämnas för kännedom till kommunstyrelsen, idrottsnämnden, kulturnämnden, arbetsmarknadsnämnden, stadsdelsnämnderna, utbildningsnämnden och äldrenämnden.
4. Paragrafen justeras omedelbart.

Lisa Cadenius
Tf administrativ chef

Eva-Lotta Elmér
Enhetschef

Sammanfattning

Socialnämnden genom organisations- och föreningsutskottet, OFU, beviljar årligen bidrag till ideella föreningar. Syftet med bidragen är att föreningarna kan medverka till att stadens invånare får tillgång till likvärdigt socialt stöd med hög kvalitet oavsett var de bor i staden. Föreningarnas verksamheter utgör ett komplement till nämndens egna och upphandlade insatser. Verksamhetsbidrag ska enligt riktlinjerna ses som ett långsiktigt bidrag även om beslut tas inför varje nytt år eller i vissa fall vartannat år.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att se över fördelningen av bidrag mellan föreningarna och olika verksamhetsområden. Det framgår av riktlinjerna vilka krav som ställs på föreningen och verksamheten för att bidrag ska kunna beviljas. Förvaltningens utredning om föreningen lever upp till kraven i riktlinjerna samt översynen av fördelningen ligger till grund för förvaltningens förslag till fördelning av bidragen.

Önskvärt är att bidrag genom OFU ska kunna beviljas till nya föreningar eller verksamheter för att kunna möta förändrade behov hos målgrupperna i staden. För att möjliggöra det krävs att vissa verksamhetsbidrag också sänks om till exempel behovet för en viss verksamhet har minskat eller att andra områden behöver prioriteras.

Förvaltningens förslag till verksamhetsbidrag innebär en helhetsöversyn och förslaget innefattar även sänkningar för att möjliggöra höjningar.

Bakgrund

Syftet med bidragen är att föreningarna kan medverka till att stadens invånare får tillgång till likvärdig socialtjänst med hög kvalitet oavsett var de bor i staden. Föreningarnas verksamheter utgör ett komplement till stadens egna och upphandlade insatser.

Bidrag från OFU bedöms och beviljas alltså utifrån behov hos aktuell målgrupp av kompletterande verksamhet. Detta till skillnad mot andra bidrag som kan ha syftet att stödja föreningslivet som sådant utifrån dess betydelse för demokratin eller främjandet av social sammanhållning. Bidrag genom OFU ska enligt riktlinjerna inte baseras på huruvida en förenings fortlevnad är beroende av ett visst föreningsbidrag.

Bidragen är antingen tidsbegränsade bidrag som kan beviljas för två verksamhetsår med årligt beslut eller verksamhetsbidrag som kan beviljas för ett eller två verksamhetsår med ett beslut. I detta ärende beslutas om verksamhetsbidrag för år 2020 och i vissa fall även år 2021.

Krav på verksamhetsområde

Bidrag kan sökas av föreningar med verksamhet som riktar sig till målgrupper inom socialtjänstens ansvarsområde som framgår av socialtjänstlagen och nämndens uppdrag i budget för verksamhet som:

- Vänder sig till personer med behov av stöd och hjälp utifrån sin sociala, eller i övrigt, utsatta situation. Verksamheten ska

avse ett förebyggande eller kvalificerat stöd till grupper eller individer.

- Ger socialt stöd till personer som till följd av varaktiga funktionsnedsättningar möter svårigheter i det dagliga livet.
- Ger stöd till anhöriga till personer som omfattas av punkterna ovan.

Krav på verksamheten

Verksamheten som ansökan avser ska vara:

- Stadsövergripande och öppen för alla inom målgruppen. Föreningen ska med verksamheten nå besökare från flera stadsdelsförvaltningar och skapa möjlighet till delaktighet till alla inom målgruppen.
- Kompletterande och tillföra ett mervärde till den verksamhet som stadens socialtjänst bedriver i egen regi, har upphandlat eller ger bidrag till. Det innebär att det ska finnas en potentiell efterfrågan av verksamheten och förvaltningen ska bedöma att det finns behov av ytterligare verksamhet inom området.
- Av god kvalitet. Verksamheten ska svara mot rimliga kvalitetskrav på en ideellt driven verksamhet inom det aktuella området.
- Bedriven med rimliga kostnader. Verksamhetskostnaderna ska vara rimliga i förhållande till planerade aktiviteter och omfattningen av verksamheten.

Långsiktighet

Verksamhetsbidrag ska enligt riktlinjerna ses som ett långsiktigt bidrag även om beslut tas inför varje nytt år eller i vissa fall vartannat år.

Bidraget är utformat för att underlätta kontinuitet och långsiktighet i föreningarnas planering. Att bidraget betraktas som långsiktigt medför att föreningarna kan planera verksamheten utifrån att bidragsnivån är ungefär densamma från år till år. Förändringar av bidragets storlek kan bero på ändrade behov inom målgruppen eller i samhället, antal föreningar som söker bidrag, förändringar i nämndens budget eller i andra styrande dokument. Det kan också bero på att föreningen ändrar sin verksamhet eller inte efterlever kraven i riktlinjerna. Ett förslag på större minskning av bidraget sker som regel stegvis för att föreningen ska få en möjlighet att anpassa verksamheten efter det nya bidragsbeloppet.

Bidrag för två år

Krav för att en förening ska kunna beviljas bidrag för två år framgår i riktlinjerna:

- Föreningen har fått bidrag för aktuell verksamhet från OFU under de senaste fyra åren eller längre utan uppehåll.
- Föreningen har följt riktlinjerna, till exempel lämnat årliga redovisningar till förvaltningen, under de senaste fyra åren.
- Förvaltningen bedömer det som lämpligt. Vid bedömningen tas till exempel hänsyn till om bidragsbeloppet har ändrats, föreningar har haft en osäker ekonomi de senaste fyra åren eller om förvaltningen genomför en översyn av bidragen.

Ovanstående innebär att även om en förening har ansökt om bidrag för två år kan förvaltningen lägga fram ett förslag att föreningen endast ska beviljas bidrag för ett år. Förvaltningen kan även föreslå att bidrag ska beviljas för ett år om särskilda omständigheter föreligger, till exempel att en särskild fråga behöver utredas extra.

Föreningar med verksamhetsbidrag inom hemlöshet, missbruk, mot kriminalitet och barn, unga och familj kan ansöka om tvåårsbidrag med start jämna år. Föreningar med verksamhetsbidrag inom funktionsnedsättning och våld i nära relationer kan söka tvåårsbidrag med start ojämna år. För år 2020-2021 kan således föreningar inom områdena hemlöshet, missbruk, mot kriminalitet och barn, unga och familj ansöka om tvåårsbidrag

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid enheten för juridik, upphandling och föreningsstöd inom administrativa avdelningen. Förvaltningens handläggning av bidrag utgår från ”Riktlinjer för bidrag till ideella föreningar” beslutade av socialnämnden den 16 april 2019.

Ärendet

Vid ärendets utredning har jämförelser gjorts mellan föreningar som erhåller bidrag för samma målgrupper och samma slag av verksamheter. Utredningen tar hänsyn till verksamhetens kvalitet, hur många individer inom målgruppen som deltar i verksamheten, föreningens övriga intäkter samt hur stort bidrag från OFU som har beviljats tidigare år. En viktig del i utredningen är även att analysera hur föreningarnas verksamheter kompletterar varandra och stadens egen verksamhet kopplat till behovet hos målgruppen.

Utöver de verksamhetsbidrag som OFU fattar beslut om den 17 december 2019, finns en budget avsatt för tidsbegränsade bidrag som kan komma att beviljas under år 2020.

Genom förvaltningens förslag hanteras bidragsgivningen enligt riktlinjerna. Intressepolitiska medel beslutar socialnämnden om genom verksamhetsplanen för år 2020.

Förändringar i verksamhetsbidrag

Verksamhetsbidragen redovisas i föreningsblad som ligger som en bilaga till detta ärende. Varje verksamhet har ett föreningsblad där verksamheten redovisas samt motivering till förslaget framgår. Här nedan redovisas övergripande bedömningar och förvaltningens sammanlagda förslag till bidrag inom respektive verksamhetsområde. I beloppet ”beslutade 2020” ingår bidrag beslutade av OFU i december 2018 samt beslut fattade på delegation av förvaltningen. Inom vissa områden nämns föreningar som får sänkt eller höjt bidrag. Dessa uppräknings är inte uttömmande, det vill säga alla förändringar nämns inte.

Funktionsnedsättning

Inom området funktionsnedsättning föreslås som helhet inga större förändringar av verksamhetsbidragen. Enligt beslut från OFU 18 december 2018 har förvaltningen genomfört en utredning av ett antal föreningar inom området som bedöms vara patientnära och därmed angränsa till regionens ansvarsområde. Syftet med utredningen var att fastställa huruvida föreningarnas målgrupper ingår i socialnämndens ansvar för personer som till följd av varaktiga funktionsnedsättningar möter svårigheter i det dagliga livet. Till följd av denna utredning föreslås ett minskat bidrag för Reumatikerföreningen Stockholm medan övriga föreningar föreslås behålla eller öka sina nuvarande bidragsbelopp.

Område	Funktionsnedsättning			
	Bidrag 2019	Beslutade 2020	Förslag 2020	Totalt 2020
	12 480 000	4 023 000	8 189 000	12 212 000

Våld i nära relationer

Av socialnämndens riktlinjer för bidrag till ideella föreningar framgår att bidrag inte får ges för att sänka kostnader för tjänster som andra kommunala förvaltningar betalar för. Att skyddade boenden som får bidrag från OFU i gengäld erbjuder Stockholms socialtjänst ett subventionerat pris vid placering går emot bestämmelsen i riktlinjerna.

Förvaltningen bedömer att bidrag från OFU endast bör beviljas till öppen kvinnojoursverksamhet, som är kompletterande till nämndens egna och upphandlade verksamhet. Biståndsbedömda placeringar, plats på skyddat boende, är en socialtjänstinsats och ska finansieras fullt ut genom individuella ersättningar från respektive stadsdelsförvaltning. Detta dels för att inte riskera att skapa rättsosäkerhet för dem som vistats i boendet och otydlighet om vem som ansvarar för insatsens kvalitet och uppföljning. Dels för att

offentliga bidrag till skyddat boende riskerar att stå i strid med EU:s regler om statligt stöd, och eventuellt med upphandlingslagstiftningen.

Förvaltningen föreslår att bidraget till kvinnojourer stegvis renodlas så det endast går till kompletterande verksamhet som till exempel stödsamtal, stödgrupper och telefon- och mailjour. Skyddade boenden rekommenderas samtidigt att ta bort det subventionerade priset som socialtjänsten i Stockholms stad erbjuder vid placering. I enlighet med detta resonemang föreslår förvaltningen att verksamhetsbidraget till Alla Kvinnors Hus, Unga Kvinnors Värn och Somayas skyddade boenden trappas ner för att på sikt avvecklas. Bidragen för dessa föreningars öppna verksamhet föreslås behållas.

Verksamhetsbidrag till Terrafems skyddade boende utgår från och med nästa år, se under Verksamhetsbidrag som upphör nedan. Sammanställningen som visas nedan kan därför bli missvisande. Detta då det ser ut som att det totala bidragsbeloppet till området är sänkt, men om bidraget till Terrafem 2019 räknas bort innebär förslaget en höjning inom området.

Område	Kvinno- och mansjourer		
Bidrag 2019	Beslutade 2020	Förslag 2020	Totalt 2020
12 385 000	3 025 000	9 160 000	12 185 000

Hemlöshet och missbruk

Förvaltningen föreslår för år 2020 och 2021 höjningar av verksamhetsbidragen för flera föreningar som bedriver dagverksamheter för personer i hemlöshet och missbruk. De verksamheter som föreslås beviljat utökad bidrag är Frälsningsarméns sociala center, Ny Gemenskaps Kafé Södermalm och Convictus Bryggan Vantör, Råd & Stöd och Hälsocenter. Förvaltningens bedömning är att dessa verksamheter är i behov av ökade medel för att kunna bibehålla kvaliteten, möta ett ökat besöksstryck samt fortsätta stödja och lotsa vidare personer med svår social problematik.

Verksamhetsbidrag till Ny Gemenskaps stödboende har utgått då föreningen har lagt ner verksamheten. Sammanställningen som visas nedan kan därför bli missvisande. Detta då det ser ut som att det totala bidragsbeloppet till området är sänkt, men om bidraget till nämnda boende för 2019 räknas bort innebär förslaget en höjning inom området.

Område	Hemlöshet, missbruk. Dagverksamhet och boenden		
Bidrag 2019	Beslutade 2020	Förslag 2020	Totalt 2020
26 990 000	0	26 730 000	26 730 000

Barn, ungdomar och familj

Inom verksamhetsområdet barn, ungdomar och familj beviljar OFU bidrag både för stödgrupper och för öppen barn- och ungdomsverksamhet. Inför verksamhetsår 2020 och 2021 föreslår förvaltningen en hel del höjningar för att stärka det förebyggande arbetet för dessa målgrupper.

För de föreningar som arbetar för barn och ungdomar med föräldrar som har missbruksproblem och psykisk ohälsa föreslås höjningar då verksamheterna efterfrågas i allt högre grad. Berörda föreningar är Ersta Vändpunkten, Maskrosbarn och stiftelsen Trygga Barnen.

Förvaltningen bedömer även att satsningar på de barn och ungdomar som är nära anhöriga till kriminella är viktigt att satsa på och föreslår en höjning för föreningen Buff.

Verksamhetsbidrag till Stockholms stadsmissions ungdomsmottagning har utgått då föreningen har lagt ner verksamheten. Sammanställningen som visas nedan kan därför bli missvisande. Om bidraget för nämnda verksamhet för 2019 räknas bort innebär förslaget en större total höjning inom området än vad som framgår.

Område	Barn, unga och familj		
Bidrag 2019	Beslutade 2020	Förslag 2020	Totalt 2020
20 765 000	300 000	21 446 000	21 746 000

Socialpsykiatri

Inom området socialpsykiatri föreslås som helhet inga större förändringar av verksamhetsbidragen. Förslaget innefattar både höjningar och några sänkningar av enskilda bidrag.

Område	Socialpsykiatri		
Bidrag 2019	Beslutade 2020	Förslag 2020	Totalt 2020
8 526 000	580 000	7 832 000	8 412 000

Sexuell hälsa

Inom området sexuell hälsa ingår verksamheter för hiv-positiva och för hbtq-personer, både för barn och vuxna. Förslaget innebär en del höjningar för att säkerställa att barn och ungdomar och deras familjer ska få det stöd de är i behov av.

Område	Sexuell hälsa		
Bidrag 2019	Beslutade 2020	Förslag 2020	Totalt 2020
3 365 000	0	3 715 000	3 715 000

Kriminalitet och brottsoffer

För verksamheter som arbetar förebyggande mot kriminalitet ger OFU bidrag till Process Kedjan och KRIS Stockholm. För Process Kedjan som arbetar med ungdomar och unga vuxna föreslås en större höjning för att stärka arbetet i staden mot kriminalitet bland unga. KRIS Stockholm, som arbetar med framförallt vuxna med särskilda satsningar för kvinnor, föreslås en höjning för att stärka det förebyggande arbetet mot kriminalitet i staden.

I staden finns tre brottsofferjourer som tillsammans täcker samtliga stadsdelsförvaltningar. Då antalet ärenden har ökat och därmed trycket på verksamheterna föreslår förvaltningen en höjning av verksamhetsbidragen.

Område	Före detta kriminella		
Bidrag 2019	Beslutade 2020	Förslag 2020	Totalt 2020
1 350 000	0	1 600 000	1 600 000

Område	Brottsoffer		
Bidrag 2019	Beslutade 2020	Förslag 2020	Totalt 2020
2 120 000	0	2 220 000	2 220 000

Nya verksamhetsbidrag

Verksamheter som har erhållit tidsbegränsat bidrag genom OFU i minst två år har möjlighet att ansöka om verksamhetsbidrag. Enligt förvaltningens förslag ska verksamheterna Ny Gemenskap Kafé Östermalm, Talita och Qrut beviljas verksamhetsbidrag för första gången år 2020. Föreningen Equal har beviljats tidsbegränsat bidrag för ett projekt gällande socialt ombud under två år vilket för år 2020 ingår i föreningens ansökan om verksamhetsbidrag.

Verksamhetsbidrag som upphör

Terrafem

Föreningen Terrafem har mellan åren 2015-2019 beviljats medel från organisations- och föreningsutskottet, OFU, för verksamheten skyddat boende för våldsutsatta kvinnor. Då Terrafem inte kom in med ansökan om verksamhetsbidrag för år 2020 har föreningen istället ansökt om tidsbegränsat bidrag för det skyddade boendet för 2020. Ansökan behandlas i separat ärende.

Livstycket

Den ideella föreningen Livstycket har tidigare beviljats verksamhetsbidrag för integrerande verksamhet i Tensta. Verksamheten arbetar för invandrares gemenskap med svenska samhället med fokus på kvinnors behov. Föreningen har beslutat att lägga ner verksamheten den 31 december 2019 och har således tagit tillbaka sin ansökan om bidrag till 2020.

Stockholms stamningsförening

Stockholms stamningsförening har inte ansökt om verksamhetsbidrag för 2020. Föreningens styrelse har under året meddelat att föreningen eventuellt inte kommer att fortsätta med sin verksamhet under år 2020 och att de därför inte ansöker om bidrag.

Stockholms stadsmissions ungdomsmottagning

Stockholms stadsmission beslutade i år att lägga ner sin ungdomsmottagning från och med 1 januari 2020.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Önskvärt är att bidrag genom OFU ska kunna beviljas till nya föreningar eller verksamheter för att kunna möta förändrade behov hos målgrupperna i staden. För att möjliggöra det krävs att vissa verksamhetsbidrag också sänks om till exempel behovet för en viss verksamhet har minskat eller att andra områden behöver prioriteras.

Förvaltningens förslag till verksamhetsbidrag innebär en helhetsöversyn och förslaget innefattar även sänkningar för att möjliggöra höjningar.

Förvaltningen föreslår att organisations- och föreningsutskottet beslutar:

Verksamhetsbidrag för 2020 beviljas med angivna belopp enligt bilaga 1. Totalsumman uppgår till 82 142 000 kronor.

Verksamhetsbidrag för år 2021 beviljas med angivna belopp enligt bilaga 1. Totalsumman uppgår till 13 820 000 kronor.

Bilagor

1. Sammanställning av verksamhetsbidrag
2. Föreningsblad